

Monika Sulejewicz-Nowicka

Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych w latach 2005-2012 w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego

---

Forum Bibliotek Medycznych 5/2 (10), 97-105

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Dr Monika Sulejewicz-Nowicka
Łódź – UŁ

**KRAJOWY ZAKUP
DRUKOWANYCH WYDAWNICTW ZWARTYCH
W LATACH 2005–2012
W BIBLIOTECE UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO**

Abstract

Acquisition of resources constitutes one of the library's principal tasks. Collection management determines its completeness and purposefulness as well as its functionality and usability. The article discusses in detail the policy of collection development and the domestic purchase of printed non-serial publications (scholarly monographs and university textbooks, rare and valuable 19th and 20th-century prints, bibliophilic prints, prints unique for their graphic and editorial design, samizdat prints, old prints, old print maps and atlases, manuscripts, bookplates, photographs, graphics, songbooks and musical notes). Four factors governing the domestic purchase of books have been identified: the level of funding awarded to the library for the purchase of printed and electronic non-serial publications to be included in the main collection; the purchase of prints for special collections; the purchase of publications (non-serial and serial) for the interchangeable collection which is shipped to Polish and foreign institutions (intended to be exchanged with cooperating institutions from Poland and abroad) and the purchase of foreign non-serial and electronic publications. The analysis covers the domestic purchase of books over a period of seven years between 2005 and 2012.

Streszczenie

Gromadzenie zbiorów to jedno z najważniejszych zadań biblioteki. Od polityki zarządzania księgozbiorem danej instytucji zależy jego kompletność i celowość oraz funkcjonalność i użyteczność. W artykule szczegółowo omówiono politykę gromadzenia zbiorów oraz krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych: monografii naukowych i podręczników akademickich, rzadkich i cennych druków dziewiętnasto- i dwudziestowiecznych, druków bibliofilskich, druków o szczególnej szacie graficznej i edytorskiej, druków drugiego obiegu, starodruków, starodrukowych map i atlasów, dawnych rękopisów, ekslibrisów, fotografii, rycin, grafiki, śpiewników i nut. Wskazano na cztery czynniki, od których zależy pozyskiwanie książek w drodze kupna krajowego: wysokość budżetu przyznanego bibliotece na zakupy drukowanych i elektronicznych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego, zakup druków dla zbiorów specjalnych, zakup publikacji (druków zwartych i ciągłych) do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wysyłkę do polskich i zagranicznych instytucji, z którymi współpracuje się w ramach wymiany międzybibliotecznej oraz zakup zagranicznych druków zwartych i elektronicznych. Zakup książek w drodze kupna krajowego przeanalizowano na przestrzeni siedmiu lat 2005-2012.

Gromadzenie zbiorów nierozzerwalnie łączy się z ich uzupełnianiem i jest jednym z najważniejszych zadań biblioteki. Od polityki zarządzania księgozbiorem danej jednostki zależy jego kompletność i celowość oraz funkcjonalność i użyteczność¹. Pozyskiwanie zaś zbiorów może odbywać się w drodze: zakupu, wymiany, darów i egzemplarza obowiązkowego.

Budowanie księgozbioru Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego rozpoczęto w 1945 roku. Politykę gromadzenia druków zwartych krajowych i zagranicznych w latach 1945-2004 omówiła Mirosława Suska, kierownik Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów w latach 1995-2008, w pracy *Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1945-2004. Zarys problematyki*². W niniejszym artykule autorka skupiła się jedynie na gromadzeniu krajowych druków zwartych, nie wspominając o pozyskiwaniu w drodze zakupu czasopism oraz książek zagranicznych i elektronicznych, albowiem to tematy szerokie zasługujące na osobne opracowanie.

Polityka gromadzenia zbiorów

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego przez blisko siedemdziesiąt lat wypracowywała politykę gromadzenia drukowanych wydawnictw zwartych, uwzględniając takie zagadnienia jak: misja biblioteki i jej typ, potrzeby czytelników, kierunki studiów realizowane przez uczelnię, ilość studentów na poszczególnych kierunkach, zmiany w profilach kształcenia i prowadzone badania naukowe, zgromadzony już księgozbiór oraz zasady typowania publikacji do zakupu.

---

¹ Do najważniejszych pozycji literatury przedmiotu gromadzenia i uzupełniania zbiorów należą: Strategie gromadzenia zbiorów w bibliotekach polskich. Materiały z IV ogólnopolskiej konferencji naukowej Pobierowo, 15-17 września 2011 / pod red. Urszuli Ganakowskiej, Mirosławy Różyckiej. Szczecin 2012; Henryk Holender: Gromadzenie po macoszemu. *Forum Książki* 2009 nr 1 s. 6-8; Gromadzenie zbiorów – sztuka wyboru. Wrocław 23-24 czerwca 2005. *EBIB* Materiały pokonferencyjne, nr 11. Dostęp online <http://ebib.oss.wroc.pl/matkfom/grom2/ukr.php>; Mirosław Górny: Od gromadzenia do zarządzania zbiorami. W: Stan i potrzeby polskich bibliotek uczelnianych. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej Poznań, 13-15.11.2002 / red. nauk. Artur Jazdon, Aldona Chęchlikowska. Poznań 2002 s. 107-125; Jacek Wojciechowski: Bibliotekarstwo: kontynuacje i zmiany. Wyd. 2, Kraków 2001 (rozdz. 3: Z problemów organizacji zasobów bibliotecznych, s. 31-43); *ibidem*, Z problemów organizacji zasobów bibliotecznych. *Prz. Bibl.* 1998 nr 1 s. 5-15; Bibliotekarstwo / pod red. Zbigniewa Żmigrodzkiego. Wyd. 2 uzup. i rozszerz. Warszawa 1998 (rozdz. 2: Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów, s. 54-60); Mirosław Adam Supruniuk: Gromadzenie i udostępnianie zbiorów: druki zwarte. Toruń 1999; Józef Szocki: Gromadzenie zbiorów bibliotecznych: zagadnienia wybrane. Wrocław 1979; Anna Romańska: Problematyka gromadzenia zbiorów w pracach Komisji Do Spraw Bibliotek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Wrocław 1970; Bolesław Świderski: Współpraca bibliotek w zakresie gromadzenia zbiorów. Warszawa 1964

² Mirosława Suska: Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1945-2004. *Zarys problematyki*. Acquisition of Collections in the Łódź University Library in the Years 1945-2004, W: O nauce, dokumentach i informacji w bibliotekach Uniwersytetu Łódzkiego. On Science, Documents and Information in the Łódź University Library / pod red. Stanisławy Kurek-Kokocińskiej. Łódź 2008 s. 103-114

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 85, poz. 1356 z póź. zm.), ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 85, poz. 539 z póź. zm.) oraz Statutu UŁ obowiązującego od 1 lutego 2012 roku i jest ogólnouczelnianą jednostką Uniwersytetu Łódzkiego podległą rektorowi, która pełni funkcję powszechnie dostępnej biblioteki naukowej. Na pierwszym miejscu wśród zadań Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego określonych w jej regulaminie jest *gromadzenie i uzupełnianie zbiorów bibliotecznych zgodnie z kierunkami badań oraz potrzebami dydaktycznymi Uniwersytetu*³.

Na podstawie przez dziesiątki lat wypracowywanej polityki krajowego zakupu wydawnictw zwartych można określić szczegółowe kierunki gromadzenia⁴ i kształtowania kolekcji, wśród których należy wymienić: bibliologię, bibliotekoznawstwo, informację naukową, prasoznawstwo, medioznawstwo, literaturoznawstwo, historię literatury, publicystykę, językoznawstwo, historię wraz z naukami pomocniczymi, kulturę i sztukę, pedagogikę, psychologię, etnologię, politologię, socjologię, prawo, biologię, geografę, turystykę, matematykę, ekologię i ochronę środowiska, informatykę, ekonomię i zarządzanie. Są to zatem dziedziny zgodne z kierunkami badań naukowych prowadzonych na uczelni i kierunkami kształcenia uniwersyteckiego. Biblioteka kieruje się również kryteriami treściowymi (pomocniczymi), a więc celowością, kompletnością, wartościami dydaktyczno-wychowawczymi, wartościami psychologiczno-rozwojowymi, artystycznymi i kulturalno-rekreacyjnymi. Przede wszystkim realizuje się cele zgodne z misją i zadaniami powierzonymi bibliotece oraz wyznaczonymi przez jednostkę nadrzędną, a więc uniwersytet. Skupia się na kompletności i aktualności zbiorów. Jednym z założeń jest uzupełnianie budowanych przez lata kolekcji. Natomiast wśród kryteriów formalnych zwraca się uwagę na język publikacji (europejski), źródła finansowania (dotacja uczelni, rzadziej granty) oraz czytelnika, dla którego kształtuje się księgozbiór, a więc przede wszystkim na kadre naukowo-dydaktyczną i studentów.

Do zakupów typuje się przede wszystkim podręczniki i monografie. Podręczniki nabywa się w wielu egzemplarzach (od trzech do pięciu) i kompletuje w tzw. księgozbiórze dydaktycznym przeznaczonym tylko i wyłącznie dla studentów UŁ. Najczęściej wypożyczane tytuły kupuje się w ilości dwóch woluminów również do księgozbioru głównego (przede wszystkim do wolnego dostępu lub magazynu), co ułatwia wszystkim grupom czytelniczym dotarcie do poszukiwanych książek. Sprzyja temu także zasada nadawania jednemu z egzemplarzy statusu do korzystania na miejscu. Oczywiście systematycznie nabywa się kolejne zaktualizowane, uzupełnione lub poprawione wy-

---

³ Regulamin Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego obowiązujący od 1 lutego 2012 roku s. 1

⁴ Zdzisław Gębołyś omówił ogólne i szczegółowe kierunki oraz kryteria treściowe i formalne gromadzenia zbiorów na przykładzie polskich i niemieckich bibliotek uniwersyteckich, w tym Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Por. Zdzisław Gębołyś: *Zasady gromadzenia zbiorów w bibliotekach uniwersyteckich: doświadczenia polskie i zagraniczne*. W: *Strategie...*, s. 7-32

dania. Monografie zaś zakupuje się w ilości do dwóch woluminów. Jeśli jest to publikacja pracownika naukowo-dydaktycznego uczelni, wówczas nabywa się co najmniej dwa egzemplarze, w tym jeden otrzymuje status do korzystania na miejscu.

Polityka gromadzenia nakłada na pracowników obowiązek stałego monitorowania rynku wydawniczego i wychwytywania nowości z dziedzin reprezentowanych w księgozbiorze i będących przedmiotem badań pracowników naukowych. Ponadto kompletuje się i uzupełnia również księgozbiór podręczny czytelnicy głównej i zbiorów specjalnych. W przypadku pierwszej o literaturoznawstwo, historię literatury, językoznawstwo, religioznawstwo, nauki filozoficzne i o źródła wiedzy o charakterze encyklopedycznym; zaś w przypadku drugiej o fachową literaturę przedmiotu dotyczącą starodruków, kartografii, muzykaliów, rękopisów i druków ikonograficznych. Oprócz tego na bieżąco kompletuje i się uzupełnia zarówno podręczny księgozbiór każdej z sekcji zbiorów specjalnych, jak i zakupuje się rzadkie druki wydane po 1800 roku. Szczególną uwagę przywiązuje się do pozyskiwania tą drogą regionalistów (tzw. łodziana). Kompletuje się również księgozbiór cimeliów, a więc stara się zakupić rzadkie i cenne druki bibliofilskie, wydawnictwa zwarte o niskim nakładzie bądź szczególnej szacie graficznej czy edytorskiej, jak również druki drugiego obiegu. Osobne miejsce stanowi kolekcja księgozbioru podręcznego kompletowana i kształtowana przez pracowników informacji naukowej, którzy dbają o dobór do czytelnicy i zakup książek przede wszystkim z zakresu bibliotekoznawstwa, bibliologii i nauce o informacji oraz słowniki biograficzne. Podstawowymi źródłami wiedzy o bieżącej produkcji wydawniczej są: oferty księgarń i hurtowni dostarczane bezpośrednio do oddziału, zobowiązania stałe (umowa z Łódzkim Towarzystwem Naukowym z maja 1958 roku dotycząca kupna pozycji na wymianę krajową i zagraniczną), prospekty firm księgarskich przesyłane drogą elektroniczną, dysponendy, strony www poszczególnych księgarń, hurtowni i wydawnictw, katalogi aukcyjne i oferty antykwaryczne, dezyderaty bibliotekarzy dziedzinowych i pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów i czytelników (głównie poprzez elektroniczny formularz „zapropnuj książkę” umieszczony na stronie biblioteki) oraz targi książki. Jak dotąd zakupów nie obejmuje procedura zamówień publicznych.

Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych

Kolejną formą kompletowania i uzupełniania zbiorów w drodze zakupu jest pozyskiwanie publikacji do księgozbioru wymiennego, a więc książek, które są rozsyłane do poszczególnych instytucji w zamian za inne cenne dla nas publikacje, nierzadko uzupełniające od lat tworzone kolekcje. Obecnie współpracujemy z 31 instytucjami (bibliotekami, muzeami, towarzystwami) polskimi i 128 zagranicznymi z 30 krajów (Anglii, Austrii, Belgii, Białorusi, Bułgarii, Chin, Chorwacji, Czech, Danii, Finlandii, Francji, Holandii, Irlandii, Japonii, Kanady, Litwy, Łotwy, Macedonii, Niemiec, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji,

Ukrainy, Węgier i Włoch). Z ośmioma prowadzimy stałą, rozszerzoną wymianę. Oprócz prac UŁ wysyłamy książki związane z ich profilem oraz tytuły przez nie wskazane. Do tych instytucji należą: Russian Academy of Sciences Institute of Scientific Information for Social Sciences – INION RAN (Moskwa), The Polish Library (London), The British Library (London), Universitätsbibliothek-Justus-Liebig – Universität Giessen (Giessen), M.I.Rudomino ALL-Russia State Library for Foreign Literature – VGBIL (Moskwa), National Librabry of Belarus (Minsk), The Vernadsky National Librabry of Ukraine (Kiev) i The Library of the Lithuanian Academy of Sciences (Vilnius). Z The Polish Library prowadzimy ściślejszą współpracę. Odpowiadając na indywidualne potrzeby tej instytucji, w zamian otrzymujemy ofertę wskazanej przez bibliotekę kwoty, którą możemy wydatkować na druki zwarte wydawnictw brytyjskich zgodne z profilem biblioteki. Jest to wygodna i komfortowa forma współpracy. Wymiana stanowi niewielki procent krajowych zakupów książek. Kształtowanie się tego księgozbioru ilustruje wykres nr 1. Natomiast wykres nr 2 pokazuje jak wygląda zakup drukowanych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego (ogólnego, w tym podręcznego i dydaktycznego)⁵.

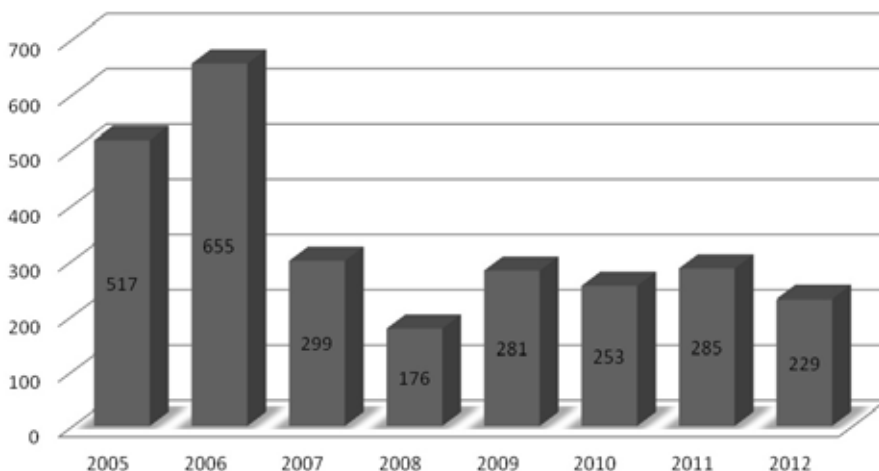
W roku 2005 zakupiono do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wymianę w ramach współpracy międzybibliotecznej z polskimi i zagranicznymi instytucjami 517 wol., 2006 – 655 wol., w 2007 – 299 wol., w 2008 – 176 wol., w 2009 – 281 wol., w 2010 – 253 wol., w 2011 285 wol., w 2012 – 229 wol.

Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego na przestrzeni siedmiu lat w okresie od roku 2005 do 2012 wahał się od ponad 8000 do ponad 12000 woluminów. Najniższy był w roku 2009 i wyniósł 6684 wol. W 2005 roku w ramach kupna krajowego zakupiono 10530 woluminów drukowanych wydawnictw zwartych, w 2006 – 12665 wol., w 2007 – 10530 wol., w 2008 – 11411 wol., w 2009 – 6684 wol., w 2010 – 9779 wol., w 2011 – 10085, w 2012 – 8262 wol. Pozycje te wpływają do księgozbioru głównego, na który składa się księgozbiór ogólny, w tym podręczny, i dydaktyczny („W”). Do „W” zaś zakupiono w 2005 roku 277 wol, w 2006 – 437 wol., 2007 – 288 wol., 2008 – 481 wol., 2009 – 302 wol., 2010 – 174 wol., 2011 – 242 wol., 2012 – 116 wol.

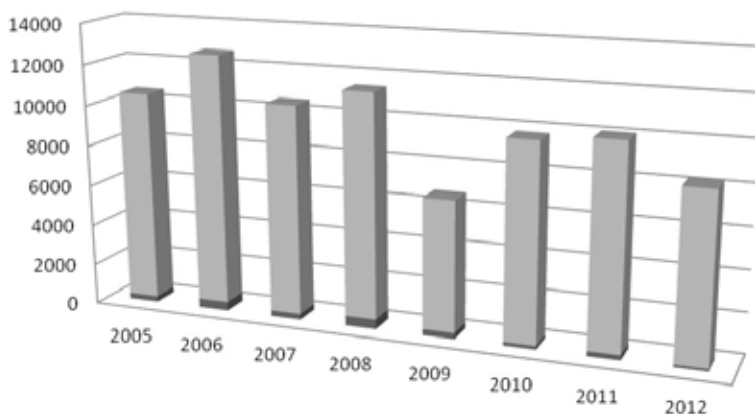
Na krajowy zakup książek mają wpływ cztery czynniki: wysokość budżetu przyznanego bibliotece na zakupy drukowanych i elektronicznych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego, zakup druków dla zbiorów specjalnych, zakup publikacji (druków zwartych i ciągłych) do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wysyłkę do polskich i zagranicznych instytucji, z którymi współpracuje się w ramach wymiany międzybibliotecznej oraz zakup zagranicznych druków zwartych i elektronicznych. Druki ciągle zakupuje się w ramach wcześniej wydzielonych środków z budżetu na

⁵ Dane do wykresów pozyskano z rocznych sprawozdań pracowników Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów BUŁ

Liczba drukowanych wydawnictw zwartych pozyskanych w drodze zakupu do księgozbioru wymennego w latach 2005-2012

Liczba drukowanych wydawnictw zwartych pozyskanych w drodze zakupu w latach 2005-2012

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
■ Księgozbiór ogólny	10253	12228	10242	10930	6382	9605	9843	8146
■ Księgozbiór dydaktyczny "W"	277	437	288	481	302	174	242	116

zakupy do księgozbioru głównego. Pozyskiwaniem ich zajmuje się inny oddział – Oddział Gromadzenia Czasopism BUŁ. Nabywaniem zaś wydawnictw zwartych zajmuje się Oddział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów BUŁ. Zakupy antykwaryczne i do księgozbioru wymiennego dokonywane są w ramach pieniędzy przeznaczonych na kupno krajowe, natomiast książki zagraniczne pozyskuje się w ramach kupna zagranicznego, które ma corocznie ustalaną kwotę z budżetu biblioteki przeznaczonego na zakupów druków zwartych i druków dla zbiorów specjalnych (do 1800 roku, rzadkich dziewiętnasto- i dwudziestowiecznych, starodrucznych map, atlasów i rękopisów, plakatów, druków ulotnych, nut i śpiewników, ekslibrisów, pocztówek, fotografii, grafiki i rysunków) i cimeliów. Wysokość budżetu biblioteki zależy z kolei od kondycji finansowej instytucji nadrzędnej, a więc uniwersytetu, co wiąże się z liczbą studentów. Budżet w latach 2005-2012 kształtował się na podobnym poziomie.

Od 2009 roku księgozbiór wymienny druków zwartych kształtuje się na zbliżonym poziomie i wynosi od 200 do ponad 280 woluminów. Najniższy był w roku 2008 i wyniósł 176 wol. W latach 2005-2006 utrzymywał się na poziomie 500-600 woluminów. Wymiana to specyficzny rodzaj pozyskiwania druków. Można powiedzieć, że na przestrzeni omawianych siedmiu lat była na równym poziomie, albowiem jeśli danego roku zakupiono więcej pozycji do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wysyłkę do krajowych i zagranicznych instytucji, to w następnym roku można było ich kupić dużo mniej, bowiem wiadomym było, że całość wpływu z wymiany zbilansuje się pozycjami otrzymanymi od innych instytucji w ramach współpracy, które zasilają księgozbiór główny. Od 2009 roku zakupujemy podobną ilość drukowanych wydawnictw zwartych i jak wynika ze statystyk podobną ilość otrzymujemy od zaprzyjaźnionych instytucji. Ta forma zakupu stanowi jednak niewielki procent całości wydatków. Przykładowo w minionym roku kwota wydatkowana na zakup książek do księgozbioru wymiennego wynosiła ok. 1% (dokładnie 0,85%) w stosunku do całości budżetu przeznaczonego na zakup krajowy i zagraniczny. Zdecydowanie więcej pozyskuje się w drodze kupna krajowego druków ciągłych przeznaczonych na wysyłkę w ramach wymiany międzybibliotecznej. W 2012 roku stanowiły one 5,96% kwoty wydatkowanej w stosunku do całości budżetu.

Wahają się również wydatki na krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych. Mieszczą się w granicach 42,79%-53,15%. Najniższe były w roku minionym i wyniosły 42,79%, zaś najwyższe w 2006 i osiągnęły 53,15%. Jak już wcześniej wspomniano budżet na przestrzeni lat 2005-2012 utrzymywał się na podobnym poziomie, natomiast następowały przesunięcia kwot wydatkowanych w ramach zakupów zagranicznych i antykwarycznych, jak również polskich i obcojęzycznych druków elektronicznych, w tym podręczników akademickich.

Dlatego też zauważa się systematycznie od roku 2010 (za wyjątkiem roku 2011) zmniejszającą się ilość zakupionych drukowanych wydawnictw zwartych do księgo-

zbioru dydaktycznego „W”. Wiąże się to z zastępowaniem podręczników drukowanych wydaniem elektronicznymi. Pozycje te pozyskiwane są z odrębnego budżetu, a więc kwota, którą wcześniej wydatkowano na podręczniki w formie drukowanej została przeznaczona albo na zakup druków rzadkich i cennych dla zbiorów specjalnych, albo na książkę zagraniczną, na którą zwiększa się w ostatnich latach zapotrzebowanie.

Wydatki na druki pozyskiwane dla zbiorów specjalnych na przestrzeni siedmiu lat kształtowały się różnie. Przykładowo w roku 2007 były najniższe i wynosiły 3,22% w stosunku do całości budżetu przeznaczonego na zakup krajowy i zagraniczny. Zazwyczaj wahały się w granicach 3,77%-5,77%. W roku 2008 wyniosły 7,27%, zaś w minionym roku były najwyższe i osiągnęły 10,71%. Dlatego też mniejszą kwotę wydano na krajowy zakup wydawnictw zwartych, albowiem w roku 2012 była ona najniższa i wyniosła 42,79% w stosunku do całości budżetu przeznaczonego na kupno krajowe i zagraniczne. Kupno antykwaryczne to specyficzne źródło pozyskiwania druków rzadkich i uzupełniających kompletowane wcześniej kolekcje, albowiem ich zakup zależy od ich dostępności na rynku antykwarycznym. Oczywiście w zasadach podziału budżetu kupna krajowego można przyjąć założenie o przeznaczeniu 5% jego wysokości na zakup antykwaryczny. Niestety, niejednokrotnie bywa tak, że trzeba podjąć trudną decyzję o pozyskaniu w drodze kupna cennej, ale drogiej pozycji, niewątpliwie wartościowej dla pracowników naukowych UŁ. Ponadto należy wziąć pod uwagę fakt, iż ceny poszczególnych jednostek zakupywanych w ramach kupna antykwarycznego wahają się w granicach od kilkuset do kilku tysięcy, dlatego też wyższa wydatkowana kwota nie musi wcale oznaczać większej ilości wpływu poszczególnych druków.

Jednym z istotniejszych czynników mających wpływ na kształtowanie się krajowego zakupu wydawnictw zwartych jest pozyskiwanie pozycji do księgozbioru głównego w drodze kupna zagranicznego. Te wydatki i wpływy wcześniej rozkładały się dość proporcjonalnie i przyjmowano zasadę, że na zakup pozycji obcojęzycznych przypada 30% przyznanego budżetu przeznaczonego na zakupy realizowane przez OGiUZ BUŁ. Ogólnie rzecz biorąc, można powiedzieć, że w BUŁ panowała tendencja im większy wpływ książek z krajowego zakupu, tym większy wpływ książek zagranicznych. W ostatnich trzech latach omawianego okresu kładzie się jednak większy nacisk na zakup literatury zagranicznej, co wiąże się z zwiększonym zapotrzebowaniem pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów, od których otrzymuje się dezyderaty. Ponadto od roku 2010 przywiązuje się coraz większą wagę do zakupu zagranicznych książek elektronicznych. Obecnie stanowią one priorytet. Znacznie wcześniej, bo od początku lat 2000, zaczęto pozyskiwać drogą kupna wydawnictwa ciągłe w formie elektronicznej⁶.

Misją biblioteki uniwersyteckiej jest racjonalne budowanie księgozbioru w oparciu

---

⁶ Por. Teresa Górniak, Urszula Kowalewska: Czasopisma elektroniczne w bibliotekach polskich wyższych uczelni. *Bibliotekarz* 2003 nr 7/8 s. 21-25

o potrzeby jej użytkowników. Dlatego też zwraca się szczególną uwagę na kompletowanie księgozbioru zgodnie z prowadzonymi przez pracowników naukowo-dydaktycznych badaniami i kierunkami kształcenia uniwersyteckiego. Polityka gromadzenia drukowanych wydawnictw zwartych w drodze zakupu krajowego opiera się na kompletowaniu zrównoważonego księgozbioru i uzupełnianiu jego braków. Szczególny nacisk kładzie się na nabywanie podręczników akademickich i monografii z nauk humanistyczno-społecznych, matematyczno-przyrodniczych i ścisłych. Ostatnio, zgodnie z nowymi trendami i podążając za nowymi technologiami, znacznie więcej wydatków pochłaniają z jednej strony podręczniki o formie elektronicznej i elektroniczne pozycje obcojęzyczne, z drugiej zaś kompletuje się regionalia, druki do roku 1800, rzadkie druki dziwnie- i dwudziestowieczne, wydawnictwa bibliofilskie, druki o niskim nakładzie bądź szczególnej szacie graficznej czy edytorskiej, wydawnictwa drugiego obiegu oraz dawne rękopisy, starodruczne mapy i atlasy, pocztówki, fotografie, ekslibrisy, grafiki, rysunki, plakaty i druki ulotne, nuty i śpiewniki.

